

områder og en revision af den grundlæggende afgrænsning af særforsorgen.

På denne baggrund udtalte folketingets socialudvalg i sin betænkning over forslag til lov om social bistand, at det efter udvalgets opfattelse ville være særdeles ønskeligt, om en decentralisering af særforsorgen så vidt muligt kunne finde sted den 1. januar 1978, idet udvalget ønskede en nøjagtig afgrænset tidstermin for dette arbejde.

I overensstemmelse med denne henstilling har udvalgsarbejdet været iværksat, og i betænkning nr. 781/1976 om særforsorgens udlægning foreslås særforsorgen ophævet som begreb, samtidig med at de bestående institutioner stort set uændrede overføres til (amts)kommunerne – forslag, som ligger til grund for lovforslagene.

En udlægning af den samlede særforsorg vil således virke fremmede for de almindelige bestræbelser for integration af det hidtidige særforsorgsklientel i og med, at skellet mellem de eksisterende forsorgsområder ophæves, således at den handicappede i fremtiden i videst muligt omfang skal betjenes med de almindelige tilbud, suppleret med specialbistand efter den enkeltes behov, og at de instanser, som har ansvar for bistand og tilbud til den ikke-handicappede befolkning, også bliver ansvarlig for bistand og tilbud til de handicappede. Den handicappedes indpassning i det almene system fremmes ved en nedbrydning af de organisatoriske, administrative og økonomiske barrierer samtidig med, at de specialtilbud, der står til rådighed for de handicappede, opretholdes i fuldt samme omfang som hidtil, men således at nedbrydningen af de organisatoriske og administrative barrierer medfører en betydelig større fleksibilitet med hensyn til ressourcenyttelsen.

Med lovforslagene slås det således fast, at der ikke bør sættes skel mellem handicappede og såkaldt normale, at det er uhensigtsmæssigt at opdele handicappede (hvoraf flere og flere er multihandicappede) efter diagnose i båse, og at det ikke tjener noget formål at overlade ansvaret til særlige myndigheder, blot fordi det drejer sig om grupper med et bestemt handicap – en målsætning, som gælder lige fuldt, uanset om personens handicap må karakteriseres som mere eller mindre specielt – og en målsætning, som vil være

grundlaget for en fremsynet og mere moderne handicap-politik.

Flertallet har kunnet tilslutte sig denne målsætning.

Under lovforslagenes behandling i udvalget har der været givet udtryk for en vis ængstelse for en sænkning af niveauet som følge af udlægningen, når det drejer sig om bistanden til nogle af de talmæssigt mindre handicapgrupper. Betænelighederne er kommet til udtryk i en række af de spørgsmål, som udvalget har stillet socialministeren – betæneligheder, som navnlig har haft tilknytning til spørgsmål om styring af specialforanstaltningerne og ekspertisen inden for særforsorgen samt sikringen af, at den sagkyndige bistand fortsat er til rådighed og benyttes.

I det følgende redegøres for de hovedpunkter, der har været behandlet i denne forbindelse.

Om planlægningen

Efter forslaget til lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforsorg skal socialministeren udarbejde udbygningsplaner for den samlede særforsorg, der er *bindende* for amtskommunerne i en 5-årig periode efter udlægningen, hvorefter de almindelige regler for udbygningsplaner inden for det sociale og sundhedsmæssige område, der er fastsat i den sociale styrelseslovs § 11, finder anvendelse. Udvalget har over for socialministeren rejst spørgsmål om, hvorvidt disse udbygningsplaner såvel i overgangsperioden som på længere sigt giver mulighed for at sikre, at der fortsat er det nødvendige antal pladser til stede på specialinstitutioner – også set i sammenhæng med, at en række af disse institutioner fortsat vil have lands- eller landsdelsdækkende karakter.

Socialministeren har over for udvalget oplyst, at fravigelser fra udbygningsplanerne i den 5-årige periode – som efter lovforslaget skal godkendes af ministeren – skal forhandles med de amtskommuner, der skal benytte institutionerne, jfr. herved udlægningslovforslagets § 5 om modtagepligten, hvorefter institutionernes hidtidige dækningsområde opretholdes, og at ønsker om fravigelser fra planerne, der er begrundet i sparehensyn, ikke kan forventes godkendt. Der vil endvidere blive lagt afgørende vægt på, at der ikke